

Motion till riksdagen 2019/20:2893

av **Boriana Åberg (M)**

Svenskt medlemskap i Nato

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ansöka om medlemskap i Nato och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Situationen i omvärlden förändras och vi måste anpassa oss efter den. North Atlantic Treaty Organization, förkortat Nato, är en militär allians som fastställdes genom undertecknandet av det nordatlantiska fördraget den 4 april 1949. Fördragsorganisationen (igångsatt 1951) utgör ett system med kollektivt försvar där dess medlemsstater är överens om att ömsesidigt försvara varandra mot yttre angrepp, vilket tydligast manifesteras genom traktatets artikel V, som fastslår att ett angrepp mot ett Natoland är ett angrepp mot hela alliansen. Bakgrunden till alliansens tillkomst var fruktan för Sovjetunionens ökade maktposition i Europa, speciellt efter kommunisternas maktövertagande i Tjeckoslovakien 1948.

1955 hade totalt 15 nationer anslutit sig till traktatet, ett antal som kom att vara i princip oförändrat fram till Berlinmurens fall 1989. Därefter har ytterligare 12 nationer från det som tidigare benämndes Östeuropa anslutit sig, och ytterligare ett antal förhandlar om medlemskap. Att Sverige inte anslöt sig till traktatet vid alliansens bildande efter andra världskrigets slut var närmast logiskt med tanke på den förda neutralitetspolitiken. Vad som däremot ter sig något anmärkningsvärt är att frågan inte på allvar prövats under den period som därefter följde, när våra grannländer i öster och söder, före detta ingående i Warszawapakten, ett efter ett blev medlemmar. Bidragande orsak till detta har förmodligen, utöver den beröringsskräck som många svenska politiker har för Nato, varit den avspänning som rått i Europa. Frågor om försvar och försvarssamarbete stod helt enkelt inte högt på den politiska agendan under årtiondena som följde.

Dock har situationen förändrats sedan några år tillbaka. Osäkerheten i vår omvärld har drastiskt ökat. Exempelen på detta är många, men i vår nära omvärld är Rysslands

aggressiva beteende mot en del av sina grannländer kanske de viktigaste inslagen. Och då inte minst den sedan flera år pågående aggressionen i Ukraina. Förutom att den visar var vi har Ryssland visar den också tydligt konsekvensen av att inte vara medlem i Nato, utan bara nära allierad. Ukraina har under dessa år inte kunnat påräkna något annat än allmänna sympatityttringar, genom t ex politiska och ekonomiska sanktioner gentemot Ryssland från omvärlden. Någon militär hjälp från Nato har aldrig varit aktuell då de inte är medlemmar i alliansen. Exakt samma situation skulle gälla för Sverige i händelse av ett angrepp mot oss. I det sammanhanget försvinner gråskalan; det finns bara svart och vitt. Antingen är man medlem eller inte. Det finns inget begrepp som heter nästanmedlem.

Som en följd av den nu nämnda utvecklingen har frågan om svenskt Nato-medlemskap under senare år diskuterats. En del tar steget fullt ut och talar om medlemskap, andra vill utreda konsekvenserna.

I denna fråga behövs sannerligen ingen som helst konsekvensutredning. Sverige ska kort och gott omgående ansöka om medlemskap i Nato, innan det är för sent.

Boriana Åberg (M)